

# Přínosy a náklady registračního vážení včelstev

V Moderním včelaři nebylo dosud průběžné automatické vážení včelstev příliš popisováno ani hodnoceno. Důvodem bylo zřejmě to, že potřebná registrační úlová váha u nás není příliš rozšířena. Až donedávna byly totiž náklady na její pořízení příliš vysoké. Změna nastala teprve až letos, kdy se na českém trhu objevila nová registrační úlová váha EMMA, jejíž pořizovací náklady jsou v porovnání se srovnatelnou zahraniční konkurencí výrazně nižší. Bližší informace i aktuální ceník jsou dostupné na webu výrobce [www.apisdigital.cz](http://www.apisdigital.cz).

## *Jaký je rozdíl mezi váhou bez automatického záznamu a váhou registrační?*

Úlová váha bez automatického záznamu neposkytuje přímo informaci o trendu (směru) a historii hmotnosti včelstva, ale udává pouze hodnotu momentální. Odečtením od předchozí hodnoty si sice lze porovnat aktuální hodnotu hmotnosti s předchozí a případně si i ručně vytvářet grafy. Málokdo to však vydrží provádět pravidelně, dostatečně často a dlouhodobě. A tak praxe téměř vždy skončí u příležitostného zvážení úlu při návštěvě včelnice (včelínu) a porovnání výsledku s předchozí jednou nebo nanejvýše několika málo hodnotami. Takovéto vážení však nevede k získání dostatečně podrobné a vypovídající představy o dynamice rozvoje včelstva a celoročních podmínkách, ve kterých existuje.

Registrační úlová váha naopak poskytuje výše zmíněnou informaci o trendu a historii hmotnosti včelstva a většinou k tomu doplňuje minimálně i okolní teplotu úlu. Tyto informace obvykle poskytuje ve velmi efektivní a přehledné grafické formě pomocí počítače, a to i na velké vzdálenosti pomocí dálkového přenosu dat.

Včelař má tak k dispozici průběžný, dlouhodobý a dostatečně podrobný

přehled o dynamice a stavu hmotnosti včelstva, a nepřímo i vlastnostech stanoviště, včetně jeho aktuálních přírodních zdrojů, což může využít při volbě správných a správně načasovaných včelařských prací. Její předností je proto významná podpora pro zvýšení časové, výnosové, nákladové i chovatelské efektivity včelaření.

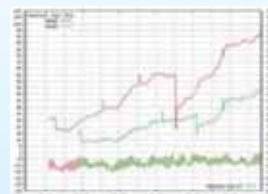
## *Koho by mohlo registrační vážení zajímat?*

Hobby včelařům může registrační vážení přinést zejména potěšení (doslova každodenní) z bližšího kontaktu a informací (i na dálku), jak se jejich včelkám daří a jak „nosí“. Rovněž ekonomická stránka není v dnešní ekonomicky komplikované době u hobby včelařů nevýznamná. Určitě je potěší, že jim přes zimu některá včelstva zbytečně neuhynou z důvodu nedostatečných zásob a že lépe pochopí chování včelstev a snůškové možnosti na daném stanovišti. Budou také vědět kdy nejlépe vytáčet a kdy nemají včelstva zbytečně rozebírat. A tak mohou se svými relativně málo včelstvy, díky průběžným informacím z registrační váhy a možnosti individuálně pečovat o každé včelstvo, dosahovat opravdu vysokých výnosů, což je jistě příjemné.

Pro producenty medu, matek či včelstev představuje registrační váha racionalizační nástroj pro zvýšení hospodářského výsledku. Jestli budou její



**Apis Digital**  
registrační úlové váhy



## Úlová váha EMMA - původní český výrobek

- grafy snůšky, zásob a rozvoje včelstev
- včasné zjištění vhodných termínů medobraní
- omezení zbytečného rozebírání úlů
- možnost hodnocení včelstev a lokalit
- dálkový přenos dat do počítače i na Internet

**zvyšte si výnosy, spořte čas a náklady**

Ing. Pavel Karásek tel.: +420 734 653 336 [www.apisdigital.cz](http://www.apisdigital.cz)

hlavní efekty v úspoře času (omezení zbytečných návštěv stanovišť či omezení zbytečného rozebírání úlů) nebo ve zvýšení výnosů (včasné a správně časované medobraní na různých, i vzdálených stanovištích) nebo v chovatelské efektivitě (včasná avíza kritických stavů včelstev a tím snížení počtu úhynů) nebo ve výběru matek (dlouhodobého sledování a porovnávání vitality včelstev s využitím informací o rozvoji jejich hmotnosti) anebo např. ve výběru stanovišť (víceleté porovnávání snůšky a její dynamiky mezi více stanovišti) však již záleží na každém konkrétním včelařském provozu individuálně. Při posuzování vlivu jednotlivých přínosů hraje roli např. počet včelstev na jednotlivých stanovištích, počet stanovišť a jejich vzájemná vzdálenost, množství manipulací a frekvence dojezdů, průměrná velikost a přínosy na včelstvo, suma přínosů na jednotlivých stanovištích v minulých letech atd. Možných přínosů je však daleko více a důsledkem jsou také i předvídatelnější ekonomické výsledky.

### *Náklady na váhu s dálkovým přenosem*

Na stanovišti je třeba minimálně jedna váha (5 000 Kč) a komunikační (7 000 Kč). Na přijímací straně je třeba k počítači doplnit jen GSM modem (2 500 Kč). Počítač předpokládáme využít již existující, např. domácí. Provozní náklady jsou při denním odesílání dat přibližně 57 Kč měsíčně, mimo snůšku lze četnost odesílání snížit.

### *Náklady na váhu bez dálkového přenosu*

Na stanovišti, kam včelař dochází, je třeba minimálně jedna váha (5 000 Kč) a samostatný zá-

znamník (1 000 Kč), které tam zůstávají trvale. Dále je potřeba ovladač (3 000 Kč), sloužící k ručnímu přenášení dat z jednoho nebo více stanovišť, k nastavování samostatného záznamníku a také k úpravám čisté hmotnosti úlů při práci na stanovišti. Protože v sobě ovladač obsahuje navíc také záznamník, lze ho v roli záznamníku připojit v dosahu kabelu do 500 m k váhám, např. ve včelínu či přímo až z domova, a samostatný záznamník pak není nutný. K počítači je třeba doplnit jen adaptér na rozhraní USB (2 000 Kč).

### *Závěr*

Z vlastní zkušenosti, ze čtyřletého období 2008–2011, kdy jsme registrační vážení ověřovali na stanovišti s 10 včelstvy a vzdálené cca 20 km, jsme vyhodnotili ekonomickou návratnost jedné registrační úlové váhy na pouhé 1 až 2 roky. Zohlednili jsme přitom pouze včasná zachycení proluk snůšky a vrcholu snůšky pro vytáčení a dále úsporu přímých dopravních nákladů. Váha EMMA je přitom konstruována pro dlouhodobou službu, kdy lze v následujících letech počítat již jen s přínosy.

S registračním vážením ve včelařství je to obdobné jako i v jiných oblastech lidské činnosti. Když nastane moment, že některý nový a efektivnější postup dosáhne své ekonomické přiměřenosti, je již jen otázkou času, než se prosadí do praxe. Málokdo se potom již chce vracet zpět. Dle našeho názoru tento moment v České republice nastal.

Ing. Pavel Karásek  
Ing. Josef Karásek  
info@apisdigital.cz